

virkelig Garanti for Rigets Selvstændighed og Udelelighed. Kunde det f. Ex. antages at være Betingelsen for en virksom europæisk Beskyttelse for hele Riget, at Folket selv kunde befæste og forsvare sin Hovedstad, saa vilde Pengeslyngnet neppe være afgjørende. Men der foreligger ingen Udsetning til noget saadant, og set fra Stormagternes Interesseshynspunkt er det neppe formeget sagt, at et befæstet Kjøbenhavn ikke vil bidrage til at afvende Faren fra os.

Sdet vi foreløbig lader Pengespørgsmaalet hvile med den Erkjendelse, at der ialtfald ikke vil kunne skaffes Midler tilveie til Forsvarsforanstaltninger andetsteds og af anden Art, bliver det andet Hensyn at overveie, hvorledes man i det Hele maatte indrette sig for at skaffe sig Muligheden for at forsvare mere end rent midlertidigt en Fæstning af saadant Omfang.

Hvad først angaar Provianteringen, da foreligger der desangaaende forskjellige Arbejder og Undersøgelser angaaende de til en vis Tid formentlig tilstedeværende Beholdninger af allehaande Fornødenheder. Disse Beregninger, hvis Rigtighed vi forøvrigt ikke ere istand til at kontrollere, gaa ud paa, at Fæstningen vil kunne provianteres for 6 Maaneder, naar man kan gjøre Regning paa ca. 3 Ugers Varjel. Naar imidlertid ethvert andet Forsvar af Landet efter Omstændighederne paa Forhaand har maattet opgives, og Fjenden udelukkende er anvist at rette sit Angreb hurtigt og energisk imod Kjøbenhavn, saa vil man sikkert ikke kunne gjøre Regning paa saadant forudgaaende Varjel, og man vil kunne være udelukkende henvist til de indenfor Forsvarslinien forhaandenstående Beholdninger. Disse ville imidlertid efter Resultatet af de samme Beregninger ikke kunne strække til mere end ca. to Maaneder. Beholdningernes Størrelse er forøvrigt meget forskjellig fra Aar til andet. Iste April 1881 var Kornbeholdningen paa Grund af Vinteren stærkt reduceret. Naar hele Forsvaret skal

staa og falde med Kjøbenhavns Fæstning, vil det derfor vistnok findes fornødent, saaledes som det ifjor tilraaedes i den af Landssthingsudvalget afgivne Betænkning, Tillæg B. Sp. 923, at lade Staten sørge for Reserverbeholdninger af de vigtigste Fødemidler i Fredstid med de dertil hørende Magastner og Stalde. Det vil herved imidlertid neppe være tilstrækkeligt, som i den nævnte Betænkning antydet, at sørge for Troppernes Forsyning, da den øvrige Befolknings Forpleining under en Beleiring vil være ligesaa vigtig. Uden at fordybe os i dette Spørgsmaals hele Omfang og Betydning, skal vi blot erindre om, at Kjøbenhavns Forbrug af de vigtigste Fødemidler hver Maaned er anslaaet til ca. 50,000 Tdr. Brødforn og 10,000 Stkr. Slagtekvæg.

Fordrætter man, at ogsaa de hertil svarende Beholdninger i Fredstid kan holdes beredte, samt at det forholder sig rigtigt, hvad der ligeledes er angivet, at de artefiske Brønde indenfor Forsvarsværterne kunne levere omtrent Halvdelen af Kjøbenhavns normale Vandforbrug i Fredstid, bliver det næste Spørgsmaal Tilveiebringelsen af de fornødne Besætningstropper i Krig og Fred.

Naar Krigsministeriet i 1876, som ovenfor citeret, udtalte, at en stor og tidsvarende Fæstning om Kjøbenhavn vilde binde en altfor stor Del af Hæren, synes dette at være i Strid med de senere oftere gjentagne Udtalelser om, at jo stærkere man gjør Fæstningen, desto svagere kan Besætningen være. At der er en Modsigelse i Krigsministeriets Opfattelse af Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning i 1876 og nu er iwinefaldende, men dette udelukker ikke, at de her paapegede Ytringer, fra et vist Synspunkt betragtet, nok kunne forenes. At en „stor Fæstning“, det vil sige en Fæstning med en vidt udstrakt Forsvarslinie, kræver en tilsvarende stor Besætning er en Selvfølge, medens det paa den anden Side er ligesaa indlysende, at jo „stærkere“ o: stormfri og skudfri Fæstningsværterne gjøres, desto mindre Besætning kan